

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola - 1. stupeň Čebín, okres Brno - venkov

664 23 Čebín 118

Identifikátor školy: 600 110 702

Termín konání orientační inspekce: 6. a 7. únor 2001

Čj.	123 57/01- 5130
Signatura	ol3bu115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Čebín je školou se samostatnými třídami všech ročníků 1. stupně, ve kterých je realizována výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035 / 97-20. Školu zřídila Obec Čebín. V pěti třídách bylo celkem 88 žáků. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z hospitační činnosti v předmětech český jazyk a matematika.

Český jazyk

Časová dotace odpovídá realizovaným učebním dokumentům. Učební osnovy, rozpracované do časově tematických plánů, jsou plněny. Výukové cíle stanovené v souladu se standardem vzdělávání, zvoleným vzdělávacím programem i možnostmi žáků se dařilo úspěšně zvládat a uplatňovat v praxi. Učitelé vypracovali pro žáky s vývojovými poruchami učení a pro integrované žáky individuální vzdělávací programy. Bezprostřední příprava mladých pedagogů na výuku byla svědomitější z hlediska promyšlení obsahové náplně hodin, než z hlediska volby metod a forem práce více odpovídajícím vzdělávacímu programu Obecná škola.

Všichni učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. To se pozitivně odrazilo v kvalitě výuky, i když většina učitelů má dosud krátkou pedagogickou praxi. Kmenové třídy jsou vybaveny účelně. Lavice, uspořádané ojedinele netradičně, odpovídají antropometrickým zásadám. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice a pracovní pomůcky, učitelé připravují četné materiály přispívající k názorné výuce i zařazování didaktických her. Prostorné třídy, vybavené relaxačními koberci, umožňují průběžný pohyb žáků. Estetickým vzhledem vytváří příznivé podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Organizace vyučování odpovídala charakteru učiva i věkovým možnostem žáků. Učitelé navazovali na jejich předchozí znalosti a v průběhu výuky soustavně sledovali míru pochopení nové látky i schopnosti žáků bezchybně znalosti aplikovat. V hodinách převažovaly frontální činnosti vhodně doplňované velmi rozmanitými a nápaditými formami práce. Výběr běžných pomůcek byl dostačující, ojedinele byla využita audiotechnika. Žáci uměli samostatně pracovat, jejich písemný projev měl převážně velmi dobrou úroveň. Učitelé byli žákům nápomocni při plnění úkolů. Méně byl zřejmý individuální přístup některých pedagogů k dětem s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení. Zařazováním prvků her byl vytvářen širší prostor pro seberealizaci žáků, uplatnění jejich názorů a formování postojů zejména v hodinách čtení. V důsledku toho výuka plnila nejen své vzdělávací, ale i výchovné poslání.

Výrazná vstupní motivace byla v průběhu učení žáků podporována neustálými motivačními výzvami pedagogů, rozmanitými činnostmi i zařazováním vhodné relaxace. Nechyběly mezipředmětové vztahy, příklady ze života, motivační slovní hodnocení žáků, jejich příležitostná klasifikace a závěrečné hodnocení práce.

Dohodnutá pravidla jednání jsou vzájemně respektována. Žáci se chovali vzorně, učitelé neustále nenásilně ovlivňovali jejich zdvořilé vystupování. Vedli je ke spisovnému ústnímu projevu a velmi dobře se dařilo rozvíjet i jejich širší komunikativní dovednosti.

Plánování a příprava výuky i její personální, materiální a psychohygienické podmínky měly vynikající úroveň. Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Vynikající motivace a hodnocení spolu s vynikající interakcí a komunikací přispěly k celkovému vynikajícímu hodnocení úrovně vzdělávání v českém jazyku.

Matematika

Výuka probíhala podle schváleného učebního plánu a učebních osnov. Vyučující matematiky zpracovali časově tématické plány, ve kterých odpovídalo členění učiva do jednotlivých ročníků zvolenému vzdělávacímu programu. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá. Formulace výukových cílů někdy postrádala hlubší propracovanost. Cíle stanovené z hlediska činnosti žáků směřovaly především k procvičování probraného učiva.

Vyučující sledovaných hodin splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka matematiky se uskutečňovala v kmenových učebnách. Velmi dobré prostorové podmínky a většinou nový žákovský nábytek vhodně doplňovala vybavenost relaxačními koberci. V kabinetu školy byly základní učební pomůcky. Učitelé funkčně a efektivně využívali didaktickou techniku a názorné učební pomůcky. Žáci měli k dispozici nové učebnice uvedené v platném seznamu učebnic a učebních textů pro základní školy, které vytvářely v jednotlivých ročnících ucelenou řadu. Učebny, ve kterých probíhala výuka matematiky, byly esteticky vyzdobeny vhodnými obrazy, žákovskými výtvarnými pracemi i názornými tabulemi a vytvářely tak podnětné prostředí pro vyučování. Místnosti byly vzhledem k počtu žáků prostorné, upravené a přiměřeně udržované. Členění hodin do jednotlivých fází odpovídalo zvoleným cílům. Tempo výuky vyučující přizpůsobovali danému stavu schopnosti žáků učivo zvládnout. V hodinách převládala činorodá atmosféra doprovázená ochotou žáků aktivně se zapojit vyučování, kdy řešení úkolů pro ně bylo spíše zábavou, než přikázanou nutností. Využití relaxačních cviků bylo s různou četností v jednotlivých třídách součástí všech vyučovacích jednotek.

Struktury hodin v naprosté většině odpovídaly charakteru, zásadám a zvláštnostem zvoleného vzdělávacího programu i výukovým cílům. Organizační pokyny pedagogů byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Charakteristickým rysem pro většinu hodin bylo to, že učitelé věnovali značnou část vyučovacího času procvičování učiva. Z vyučovacích metod se v matematice uplatňovaly převážně samostatná práce žáků, a to především při procvičování učiva, dále pak výklad a řízený rozhovor. Učitelé volili takové postupy, aby byly pro žáky zajímavé a vedly k udržení jejich zájmu a pozornosti. Při zadávání samostatných úkolů učitelé uplatňovali individuální přístup žákům, kteří potřebovali pomoc. Chybělo častější vytváření možností pro samostatné a aktivní učení. V některých hodinách nebyl vytvářen dostatek podnětů pro skupinové aktivity a kooperativní techniky učení. Někdy vyučující využili možnosti alternativního způsobu řešení úkolů.

Účinnou vstupní motivací bylo přiměřené věku žáků jejich seznámení s vzdělávacím cílem nebo programem. Velký motivační účinek mělo především v nižším ročníku využití aktivizujících metod výuky. Často se objevovala pochvala žáků za aktivitu, dobrý výkon nebo správné vyřešení úlohy. V závěru vyučovacích hodin učitelé zhodnotili jejich průběh, činnost žáků i stupeň zvládnutí učiva.

Žáci bez výrazného narušování vyučování akceptovali dohodnutý soubor pravidel komunikace s vyučujícími založený na vzájemné důvěře, toleranci a vstřícnosti. Charakter komunikace se lišil podle pedagogických zkušeností vyučujících a používaných výukových prostředků. V nižším ročníku byla aktivita v tomto směru vyrovnaná a ve vyšších ročnících začala převládat komunikace od učitele k žákům. Verbální komunikaci učitelů charakterizovalo většinou stručné, jasné a laskavé vyjadřování, neverbální klidné a přívětivé vystupování.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky pro výuku, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace měly vynikající úroveň.

Úroveň kvality výuky matematiky byla vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech základní školy měla celkově vynikající úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy měla promyšlené a v písemné podobě zpracované koncepční záměry, které vycházely především z analýzy podmínek školy a prognózy vývoje populace v obvodu školy. Důraz je kladen na kvalitní přípravu žáků na druhý stupeň ZŠ nebo víceletá gymnázia. Jasně stanovené priority v oblasti vnitřních podmínek školy i vnějších vztahů se týkají především vytváření co nejlepších podmínek pro výchovně vzdělávací práci podle vzdělávacího programu Obecná škola. Dále pak poskytnutí přiměřené nabídky využívání volného času prostřednictvím zájmových kroužků a výuky na hudební nástroje učitelů ZUŠ. Důležitým bodem koncepce je rozvíjení spolupráce s rodiči žáků, Obcí Čebín jako zřizovatelem i místními firmami a podnikateli, podílejícími se na materiálním zabezpečení činnosti školy. Stanovené koncepci odpovídal celoroční plán práce pro školní rok 2000/2001, který zahrnoval především veškerou výchovně vzdělávací činnost. Byl dotvářen ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy na začátku školního roku a v průběhu školního roku doplňován. Ředitelkou stanovené úkoly jsou konkrétní a adresné s určením odpovědnosti zaměstnanců za splnění úkolu. Projednání koncepčních záměrů jak s rodiči, tak i zřizovatelem a školským úřadem nebylo písemně doloženo. Ve škole probíhalo vyučování podle vzdělávacího programu v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a podle schváleného učebního plánu. Jako nepovinný předmět si žáci mohli zvolit výuku náboženství. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení, zařazení do běžných tříd, se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů.

Úroveň plánování je vynikající.

Organizování

Jednoduchá organizační struktura školy umožňuje její účinné řízení. V souladu se systémovým členěním na součásti byly stanoveny a přesně vymezeny kompetence a pracovní náplně zaměstnanců. Organizaci výchovně vzdělávací činnosti určuje pracovní řád, řád školy a rozvrh hodin. Uvedené závazné dokumenty spolu s další dokumentací upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti byly vypracované v souladu s platnými právními předpisy. Ve změně zakládací listiny s účinností od 1. ledna 1999 a v protokolu o provedení změny v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 26.11.1998 není uveden název školy plně v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Výchovné poradenství je garantované ředitelkou školy a je realizováno ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Ředitelka účinně využívá jako poradní orgán pedagogickou radu. Obsah jednání je zaměřen především na zhodnocení prospěchu a chování žáků za uplynulé klasifikační období a řešení aktuálních úkolů i

problémů v provozu školy. Zápisy z jednání pedagogické rady v závěrech postrádají konkrétní stanovení úkolů pro učitele. Velmi pružné je předávání potřebných informací na každodenních poradách před začátkem vyučování. Informace jsou poskytovány také prostřednictvím nástěnky ve sborovně. Ochrana osobních dat zaměstnanců i žáků je zajištěna. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Rodičům učitelé poskytovali informace o průběhu výchovy a vzdělávání i stavu klasifikace jejich dětí prostřednictvím deníčků, žákovských knížek i na třídních schůzkách rodičů a individuálních konzultacích. Škola se prezentuje na veřejnosti organizováním vánočních besídek, oslav Dne matek a pořádáním dnů otevřených dveří. Informačním prostředkem a zároveň i zpětnou vazbou v sebehodnocení školy se stala její výroční zpráva o činnosti, ve které ředitelka předkládá o dění ve škole dostatek informací. Její projednání s pracovníky školy nebylo písemně doloženo.

Organizace činnosti školy má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy účelně využívá vlastní systém nástrojů operativního řízení zaměstnanců přizpůsobený organizační struktuře školy. Vedení pracovníků je založeno na vstřícné komunikaci, spolupráci a uplatňování spíše demokratického stylu řízení. V operativním řízení vychází z koncepčních záměrů, plánu práce a výsledků kontrolní činnosti. Operativní řízení školy je jako celek funkční, pružné a účinné. Ředitelka v rámci možností reaguje na podněty ze strany učitelů a ostatních zaměstnanců základní školy. Daří se jí motivovat i začínající a nové pedagogické pracovníky k rozvíjení zájmové činnosti organizované školou, kdy se snaží využít odborné a pedagogické způsobilosti učitelů k vedení zájmových kroužků. Začínajícím učitelům je poskytována pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů. Pracovníci jsou motivováni především vytvářením co nejlepších pracovních podmínek a možností uplatnit svoje tvůrčí schopnosti. Kritéria poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn nebyla předložena. Činnost školy je vyhodnocována na závěr každého školního roku na pedagogické radě.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly všech oblastí činnosti odpovídá typu malé školy. Každodenní kontakt ředitelky se všemi zaměstnanci i žáky umožňuje operativní řešení případných nedostatků. Hlavní formou kontroly pedagogických pracovníků jsou hospitace. Prostřednictvím nich ředitelka poskytuje metodickou pomoc začínajícím kolegům. Sleduje plnění učebních osnov a snaží se je motivovat k aplikaci metod a forem práce více odpovídajícím zvolenému vzdělávacímu programu. Při inspekci nebyla prokázána důsledná kontrola dodržování individuálního přístupu k žákům s vývojovými poruchami učení. Ve vedení povinné dokumentace školy byly zjištěny drobné formální nedostatky.

Kontrolní mechanismy fungují celkově na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno na promyšleném koncepčním přístupu k naplňování cílů vzdělávacího programu a účinné operativní činnosti ředitelky. Kvalita řízení má celkově velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Závazné vnitřní směrnice a předpisy vypracované vedením školy
- Koncepce školy a plán práce školy
- Platné učební dokumenty ZŠ čj. 12035/97-20
- Výroční zpráva o činnosti školy ve škol.roce 1999-2000
- Časově tématické plány a zápisy
- Zápisy z hospitací vedení školy a hospitační záznamy školních inspektorů
- Vybraný vzorek písemných prací žáků

ZÁVĚR

Ředitelka školy pracuje koncepčně a účinně. V oblasti řízení spolupracuje se všemi zaměstnanci, zřizovatelem i ostatními mimoškolními partnery. To se odráží ve velmi dobré kvalitě řízení i vynikající výchovně vzdělávací činnosti.

Nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a ke schváleným učebním dokumentům.

Ve sledovaných oblastech v rámci orientační inspekce je celkově činnost školy hodnocena jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Vojmír Křupka

Vojmír Křupka, v. r.

Členové týmu

Mgr. Ludmila Šimáčková

Ludmila Šimáčková, v. r.

V Brně dne 1. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. března 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jaroslava Fukanová

Jaroslava Fukanová, v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	28. 3.2001	122 166/2001
Zřizovatel:	28. 3.2001	122 167/2001
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány.